

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 26. Априла 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врте
Преплату ваља слати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

ПРАВИЛНИК

за

ИЗДАВАЊЕ ВОДЕ ИЗ НОВОГ БЕОГРАД. ВОДОВОДА

Чл. 1.

Из новог београдског водовода, који је својина општине београдске, издаваће се вода по прописима овог правилника.

Чл. 2.

По чл. 7. закона о трошарини од 13. Јуна 1884. године, свака је кућа у Београду дужна, да се споји са подигнутим водоводом. Према томе, управа водовода спојиће са новим водоводом сваку кућу без разлике, било приватну, било државну, општинску или иначе, која се налази у рејону вароши Београда, а свака таква кућа плаћаће управи водовода оне таксе, које су одређене овим правилником. Од ове обвезе изузимају се оне куће, које се налазе у рејону београдском, али у оним улицама, у којима водоводне цеви нису подложне.

Чл. 3.

Количина утрошене воде из водовода одређиваће се за сваку кућу једино нарочитим мерилом „водомером“.

Чл. 4.

Спајање кућа са водоводом вршиће се у почетку на захтев сопственика куће или његовог заступника и то прво у оним улицама, из којих се за везу пријави највећи број кућа. Буде ли се једнога дана пријавио за везивање са водоводом подједнак број кућа у више улица, онда ће се спајање извршити најпре у оној, којој је, по наређењу управе водовода и општ. одбора, вода потребнија. Спајање у свима осталим улицама, извршиће се по реду, које ће одбор општински утврдити у споразуму са управом водовода.

Отпочето спајање кућа са водоводом у једној улици, извршиће се за све куће у тој улици, без обзира дали су пријављене за спајање или нису. Сваки сопственик куће или његов заступник, који се за везу пријави, дужан је писмено, или лично на протоколу код управе водовода изјавити жељу, да се његова кућа са водоводом споји и казати за коју му је циљ вода потребна: да ли за обичну кућевну потребу или и за друге потребе. За оне који се не пријаве одређиваће управа водовода по својој оцени.

Ово спајање кућа са водоводом важи само за ону кућу, за коју је извршено, а никад се не сме једна кућа водоводним цевима спајати са другом којом кућом другога сопственика, нити водом стално снабдевати.

У једну кућу рачунају се све зграде, које су на плацу, који тој кући припада.

У оним случајевима, у којима би добијање воде из водовода било прекинуто или

у којима се вода неби могла издавати у оној количини, која је овим правилником одређена, било услед прекида у раду, било услед пожара или других случајева, сопственик куће неће имати право на никакву накнаду. Деси ли се да такав прекид дуже траје од 10 дана, онда се времену прекида одговарајући део таксе неће наплаћивати.

У случају промене сопственика, све обвезе прелазе у целини на новог сопственика.

Чл. 5.

Спајање водовода са појединим кућама вршиће управа водовода о трошку општине београдске. Ово спајање рачуна се од уличних цеви до места на коме је водомер постављен закључно; према чему и тај део водовода улази у својину општине београдске

Место на коме ће се за поједине куће водомер поставити одређује управа водовода, која се брине о његовом одржавању и правилном раду.

Чл. 6.

Водомере набавља и намешта управа водовода о трошку општине београдске; међутим сопственици кућа дужни су на име кирије за употребу водомера плаћати управи водовода сваког месеца ову таксу

1) за водомер од 10 ^м пречн. по 0.40 дин.
2) „ „ „ 15 ^м „ „ 0.45 „
3) „ „ „ 20 ^м „ „ 0.55 „
4) „ „ „ 25 ^м „ „ 0.75 „
5) „ „ „ 40 ^м „ „ 1.50 „

Чл. 7.

Свака кућа плаћаће за везу са водоводом и за употребу воде, месечно ниже одређену основну таксу, без обзира на то, да ли троши количину воде, која тој такси одговара или не.

Основна је такса ова:

За сваки простор у кући плаћаће месечно по 0.30 дин., разумевајући под простором све собе за становање, намештене собе и предсобља, кујине за кување и прање, дућане и магаци. Простори до 4 квадратна метра површине патоса закључно, неће се рачунати, а исто тако ни ходници ни подруми.

Сваки пак простор већи од 50 квадрат метара рачунаће се у два простора, а већи од 100 квадрат метара у три простора, дакле сваки 50 квадратних метара површине, рачунаће се као засебан простор.

Сопственик куће дужан је јавити написмено управи водовода свако увећање и смањење броја простора у његовој кући и то најдаље после месец дана од када је то извршено.

За горњу основну таксу, има свака кућа права на ову количину воде месечно:

а.) кућа која нема више од три простора, има права на 1200 (хиљаду двеста) литара или 24 акова воде за сваки простор;

б.) кућа која нема више од пет простора, има права на 1000 (једну хиљаду) литара или 20 акова воде за сваки простор;

в.) свака кућа која има више од пет простора, има права на 900 (девет стотина) литара или 18 акова воде за сваки простор.

Поред ове основне таксе плаћаће апотеке, каване, механе, касарнице, лебарнице, ликернице, пекарнице, ашчине, коњушнице, и остале стаје за стоку, још и нарочиту таксу и то:

а.) каване, ликернице ашчине, бозацинице и проститутске радње по 8 дин. месечно, а имати права на 24.000 лит. воде.

б.) гостионице и механе 6 дин. месечно, а имати права на 18.000 лит. воде.

в.) апотеке, пекарнице лебарнице и касарнице 4 дин. месечно, а имати права на 12.000 лит. воде.

г.) коњушнице и остале стаје за стоку 2 дин. месечно, а имати право на 6.000 лит. воде.

Ове таксе плаћаће сопственици кућа без обзира на то, да ли се означена количина воде троши или не троши. У случају, да се у којој кући више воде потроши, што су горе означене количине, плаћаће сопственик за сваки вишак од 1000 лит. више утрошено воде по 0.35 дин.

Одређивање овога вишка вршиће се свака три месеца читањем на водомеру. Ако у којој кући нико не стапује, и тромесечним прегледом водомера покаже се, да вода није никако трошена, — онда ће се сопственик куће ослободити плаћања таксе назначене у овом члану, за све време докле му је кућа празна. Од таксе у члану 6 неће се ослободити.

Чл. 8.

За оне случајеве у којима се захтева већи потрошак воде од 1000 кубних метара или један милион литара годишње, управа водовода задржава право одобравања узимања воде из водовода, као и одређивање рабата од горе наведених такса.

Чл. 9.

Ако би се који сопственик куће жалио, да водомер не показује тачно прави потрошак воде, то ће се тај водомер заменити другим, па затим, од стране управе водовода, његова тачност испитати.

Ако се при томе нађе, да је жалба неоснована, онда ће жалитељ платити све трошкове око испитивања и измене водомера. Нађе ли се пак да је водомер био одиста

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

повремен, и то не кривицом сопственика куће или оних који у истој станују, трошкови око измене и испитивања падају на терет управе водовода, а жалитељу ће се дати пакнада за онолико за колико се може доказати, да му је више урачунато воде по што је утрошио.

Чл. 10.

Одређена основна такса у чл. 6. и 7., наплаћиваће се за сваки месец у напред и то сваког првог дана у месецу, а примаће се наплата и за више месеци у напред.

Количина утрошене воде контролисаће се на водомеру свака три месеца, и то у првој половини ових месеца: јануара, априла, јула и октобра. Ако се при томе покаже, да је утрошено више од оне количине на коју сваки сопственик куће има права, то ће се тај вишак одма наплатити по горе утврђеној цени.

Ономе, који на поднету признаницу не буде хтео платити, обуставиће се давање воде, а наплата извршити административним путем.

Чл. 11.

Развођење воде од водомера на даље у кући, оставља се самоме сопственику куће; али при томе послу он је дужан тачно се придржавати правила, која ће општина о томе прописати.

Чл. 12.

Сваки сопственик дужан је преко дана допустити општинским контролорима прегледање стања у коме се налазе како водомер тако и остале цеви, којима је вода по кућама разведена. Ако се при томе прегледању на разводним цевима по кући покажу какви недостаци, управа водовода може обуставити давање воде све дотле, док се ти недостаци не уклоне.

Чл. 13.

Опази ли се, да неко воду прекомерно и узалудно троши, он ће прво бити опоменут да то не чини, па ако и после тога то поново учини управа водовода има право да му даље давање воде обустави.

Чл. 14.

У случају пожара затвориће се у дотичној кући све slavine, сем оних које су ватрогасцима потребне за гашење пожара.

Исто тако у случају каквог пожара сваки се обвезује да воду из своје куће стави на расположење пожарницима ради гашења пожара. Количина воде утрошена том приликом пада на терет општине а одредиће се по оцени управе водовода.

Чл. 15.

На који ће се начин вода издавати за привремену употребу, решаваће управа водовода за сваки поједини случај.

Чл. 16.

Који поступи противно овоме правилнику, као и правилнику за развођење воде у кући, томе ће се обуставити даље издавање воде.

Чл. 17.

Сви они којима се обустави давање воде према чл. 10., 13. или 16. овога правилника, плаћаће при свем том и даље основну таксу одређену у чл. 6. и 7. овог правилника.

Ну, управа водовода, на молбу дотичног сопственика куће, може му понова до-

зволити употребу воде, ако се увери да су узроци због којих је вода одузета неће понављати.

Чл. 18.

Кварење водовода или свега онога што водоводу принадежи, казниће се по чл. 395 кривичног закона.

Чл. 19.

За оне куће, које се са водоводом споје пре него што водовод проради, почињу ова правила да важе, од онога дана, када се објави да је редовно издавање воде отпочело; а за оне куће, које се споје са водоводом после те објаве, важиће ова правила од онога дана кад управа водовода изврши везу куће са водоводом.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

26. ВАМРЕДНИ САСТАНАК

13. Априла 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић; били од чланова одбора г. г. Ник. Х. Поповић, Љ. Јовановић, С. Вељановић, Мића Петровић, Илија Борђевић, Борђе Ж. Нешић, Н. Вуловић, Ђ. С. Новаковић, А. Ј. Одавић, Др. П. Поповић, Др. Радовановић, Ђ. Дмитријевић, Коста Д. Главинић, С. Азријел, Мих. М. Борђевић, Др. М. Т. Лeko, С. Боторић, Милош Триковић, Н. Р. Поповић, М. Јовановић, Л. Дашковић, Јов. Ђуровић, В. Тодоровић Мил. Ђурић, Ф. Васиљевић, М. Капетановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице, држане 12. Априла 1892. год. и у одлуци број 279. учињена је допуна, да се у објави нагласи, да ће се у Београду вршити многи послови око откопавања и ношења земље.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 6262, 6298, 6264, 6326, 6333, 6248, 6355, 6297, 6263, 6356, 6246, 6314, 6245, 6247, 6327, 6343, 6342, — којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да су му Веселин Јеремић, Милун Мишић, Борђе Б. Јанић, Милован Братуљевић, Глигорије Јанићјевић, Милан Ристић, Марија кћер Диме Трифуновића, Глигорије С. Миланковић, Крста Мишић, Софија Миланковић, Катарина Хоџман, Јелисавета жена Рафанла Пашковића, Драгутин Пешић и Драгутин Петровић, — непознати; да су Марко Николић, Љубомир Јовановић, доброг владања, а слабог имовног стања; да је Живка жена Рајка Крављанца доброг владања, а средњег имовног стања; да су Петар Шахим и Танасије Марковић доброг владања и доброг имовног стања, да је Мих. Поповић, бив. жандар, хрђавог владања а слабог имовног стања; да је Драгутин Миланковић био осуђиван, али да је сада доброг владања, а слабог имовног стања и да је Јелисавета Петровић доброг владања и доброг имовног стања

III.

Председник износи одбору на мишљење молбе, којим се траже уверења о сиротном стању.

По прочитању тих молби АБр. 6233, и 6267 одбор је изјавио мишљење, да се Љубици Николићевој и Даринки Радовановићевој, ученицама више женске школе може дати тражено уверење.

IV.

Продужен је појединачни претрес правилника за издавање воде из новог беогр. водовода.*)

Пре но што се прешло на читање појединих чланова, председник је напоменуо одбору, да су г. г. Никола Стаменковић и Живко Милосављевић члан. надзорне водов. ком. присутни

*) Правилник је отштампан у целини у овом броју.

и да ће они давати потребна обавештења, коју је напомену одбор примио к знању.

По прочитању сваке тачке по особ, одбор је решио, да у правилнику за издавање воде из новог беогр. водовода овако гласи;

(Види чл. 4. и 5. правилника у данашњем броју.

Примедба чл. 5. Водомер у свакој кући да се постави по могућству у подруму или капији до границе имања према улици, или где ово није могуће, на улици баш до саме границе имања.

28. ВАМРЕДНИ САСТАНАК

15. Априла 1892. год.

Председавао предс. г. Милов. Р. Маринковић; били од чланова одбора г. г. Р. Драговић, Др. П. Поповић, К. В. Михајловић, Јов. Христић, Н. Х. Поповић, К. Петровић, Н. Вуловић, Јов. Ђуровић, М. Капетановић, М. Јовановић, Др. М. Т. Лeko, В. Тодоровић, Таса Капетан-Спасић, С. Азријел, Др. Алкалај, Љ. Јовановић, А. Ј. Одавић, К. Д. Главинић, Мића Петровић, Св. Ристић, М. М. Борђевић, М. Триковић, С. Боторић, В. Ж. Нешић.

I.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 6367, и 6401, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да су Јован Илић, члан општ. суда и Марко Стојановић, адв. доброг владања и доброг имовног стања.

II.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 530, држане 10. Априла 1892. год. за полагање тротоара у Марковој и пиварској улици, одбор је решио, да се полагање тротоара у Марковој и пиварској улици уступи Борђу Л. Триковићу по цени и то: за полагање тротоара од топчидерских плоча по један динар и двадесет и четири и по паре дин. од квадр. метра; за полагање тротоара од шротских плоча по један динар и девет и по п. д. од квадр. метра и за откопавање земље по један динар и педесет и две и по паре дин. од кубног метра.

III.

По прочитању протокола уже лицитације ГВр. 533, држане 11. Априла 1892. год. између Ставре Костића и Срп. Франц. друштва за грађење калдрме дотераним и ломљеним каменом и макадама преко Ма. веног трга и Фишекцијске улице и од Маркове до београдске улице, на којој лицитацији Српско-Француско друштво није хтело да учествује, одбор је решио, да се грађење калдрме са дотераним и ломљеним каменом и макадама преко марвеног трга и фишекцијске улице и од Маркове до београдске улице уступи Ставри Костићу по цени и то за грађење калдрме са дотераним каменом по седам дин. и петнаест пара дин. од квадр. метра; за грађење калдрме ломљеним каменом по три динара и деветнаест пара дин. од квадр. метра; и за грађење макадама по два дин. и тридесет и пет пара дин. од квадр. метра.

IV.

По прочитању акта првостепеног суда за вар. Београд, АБр. 6353, којим се тражи да се према новом закону о пороти изабере осамдесет поротника за вар Београд, одбор је одлучио, да суд општински спреми за идућу седницу до две стотине лиц., способних за поротнике, од којих ће одбор општински потребан број поротника изабрати.

V.

Продужен је и довршен појединачни претрес правилника за издавање воде из новог водовода београдског.

По прочитању сваке тачке по особ, одбор је решио, да овако гласи чл. VIII. (види члан 8. правилника, у данашњем броју).

VI

На предлог г. Ник Х. Поповића, одборника, одбор је решио, да и проститутске радње плаћају поред основне таксе још и осам динара месечно за воду из новог водовода а да имају права на 24.000 литара воде, као што је одређено чланом 7. правилника за кафаве, ликер-данице, ашчанице и бојаџинице.

VII.

Председник износи одбору на решење акт надзорне водоводне комисије, АБр. 5370, којим се тражи накнадни кредит од по милијона динара за извршење спајања појединих кућа са улчним водоводним цевима, као и за набавку материјала за овај посао

По прочитању тога акта одбор је решио: да се одобри овај кредит од по милијона динара за извршење везе појединих кућа са улчним водоводним цевима и набавку материјала за исту

Ова сума од пола милијона са сумом од 80.000 динара одобреном решењем одборским од 24. Фебр. 1892. год. АБр. 4025, за спровод воде кроз Енглезовац, доћи град и до новог гробља, да се узме као позајмца из зајма општинског, а да се из прихода од водовода постепено врати.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

— **Пажња.** У данашњем броју доносимо правилник, по коме ће се издавати вода из новог београдског водовода. Свраћа се пажња читаоцима нашег листа на овај правилник, јер се њим регулише добијање једне од намирница неопходно потребних за друштво.

— **Концерт на Калимегдану.** Први концерт на Калимегдану ове године приредиће општина београдска у корист његовог улепшавања, по свој прилици у идућу недељу, ако не буде каквих непредвиђених сметњи.

— **Основна школа на Дорћолу.** У прошлој седници одборској, држаној у петак (24) овог мца, примљена је лицитација за зидање основне школе на Дорћолу. Ово ће бити угледна зграда за све остале, што ће се у Београду зидати за основне школе за које је грађевине један део зајма од 10 милиона одређен.

СУДУ ОПШТИНЕ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Надзорној водоводној комисији част је поднети суду извештај о извршеним радовима за месец Јануар и Фебруар о. год.

I. Реконструкција старог водовода

До 8. Јануара довршени су у главном сви радови у згради и бунару испод војевог сењака, тако да је тога дана отпочето црпење воде из тога бунара за варош и тиме знатно повећана количина воде за чесме. Почев од 8. Јануара, до 1. фебруара, црпена је вода из дана у дан просечно 11 сати дневно. За то време је исцрпео из бунара и у вароши, поред изворне воде, потрошено је 2,647.800 литара. Утрошак угљена за то износи 5345 кгр.

Стање извора у Јануару било је овако:

Извори варошког водовода давали су за чесме у Београду просечно по 1,25 литара за секунду или 108000 литара за 24 сата извори билбилдерски давали су за чесме у Београду 0,500 лит. на секунду или 43100 литара за 24 сата.

Извори су свега дакле дали воде од 8 Јануара до 1. Фебруара 3,477.600 литара; а извори и бунар заједно 6,125.400 литара.

Даље је око поменуте граде калдрмирано и околно земљиште планирано, у колико је то време дозвољавало. Исти радови продужени су и у Фебруару. Сем тога извршена је и веза дома за напуштену децу са старим водоводом.

Од 1. Фебруара до 1. Марта црпено је воде из бунара дневно по 12 сати и за то време изцрпљено 3,758400 литара воде. Утрошак угљена за то време износи 7500 килограма.

Стање извора у фебруару било је као у Јануару. Извори су свега дакле дали у фебруару 4384800 литара. Укупно извори и бунар дали су 8143800 литара.

ОПШТИНЕ ВАРОШИ БЕОГРАДА
СТАЊЕ НА ДАН 31. МАРТА
I. ТРОМЕСЕЧЈЕ

Рачун главнице	ДУГУЈЕ		ПОТРАЖУЈЕ	
Разуа главнице			5,385.965	65
„ разних фондова			116.510	55
„ управе фон. за зајмове			85.512	24
„ касе гробљанске			47.557	54
„ зајма од беогр. зајма			1,340.000	—
„ грађ. калдрме из задруге			140.275	10
„ разни дужн. и поверл.	13.143	49		
„ непокретности	4,909.597	69		
„ прекретности	158.927	99		
„ артија од вредности	16.800	—		
„ упр фонд. за фондове	17.95	34		
„ грађења водовода	1,666.998	62		
„ дужника калдрме	354.320	75		
„ општ. трошарине	14.508	58		
„ буџ. општ. трошарине			454.249	69
„ благајне	70.044	79		
„ приход од капитала	1.824	93		
„ прих. од непокр. добара	50.656	75		
„ прих. од наплате дуга	78.167	23		
„ прих. од таксе канцел.	30.464	83		
„ приход од казне	7.684	86		
„ приход од приреза	133.760	64		
„ разних прихода	22.229	36		
„ плате управн			36.815	05
„ „ судства			6.231	03
„ „ благај. одељења			16.864	73
„ „ књиговодства			12.778	84
„ „ инжењер. управе			51.302	07
„ „ савит. одељења			20.783	41
„ „ статис. одељења			6.310	50
„ „ башгована			4.320	—
„ „ кланч. персон.			10.227	39
„ „ чувара			106.863	33
„ „ пожарне чете			20.345	20
„ „ извршни одел.			29.384	60
„ „ служилаца			2.3359	14
„ потреба за школе			106.351	47
„ „ канцеларски			11.969	71
„ „ грађевинар.			50.745	91
„ о издржавињу сиротиње			56.756	94
„ о одржању паркова			9.484	35
„ о осветљењу вароши			20.183	73
„ потреба за пожар. чету			24.647	59
„ благодејања и награде			3.400	—
„ разни општ. потреба			49.193	02
„ ванред. непред. трош.			67.882	80
„ гробљанског буџета			685	75
„ привремени издатака	139.021	—		
„ буџ. општ. трош. за 1892				
„ потраж. трошар.	73.202	76	32	17
„ текући код беогр. задр.	45.000	—		
„ текући код народ. банке	15.000	—		
„ прихода од раз. права	519.588	34		
„ 4 дужнико	10.888	55		
Свега	8,349.784	50	8,349.784	50

Књиговођа,

БОЖО ДРАГУТИМОВИЋ

Гл. Књиговођа,

К. Ј. ЈАНКОВИЋ

II. Нов водовод

1. *Бунари.* Пошто су добивене још три дизалице, продужено је у Јануару извлачење спољних цеви код бунара I и за тим приступљено копању бунара V. и до краја Јануара ископан је тај бунар 12·50 m. у дубину. У исто доба избушено је између бунара I и II и једна рупа број VI, до 24·70 m дубине, ради испитивања земљишта.

Извршена је веза бунара II и III са главном патегом, као и веза истога са главним бунаром.

Око бунара I озидан је од бетона горњи део тога бунара.

У фебруару спојен је и бунар I са главном патегом и 19 фебруара отпочето црпење воде из истог бунара. Тим црпењем констатовано је да тај бунар стално даје 9—10 литара сваке секунде или 80000 дневно.

19. Фебруара довршено је копање и бунара V.

2. *Зграде.* Темељи за машине и котлове довршени су у току Јануара. Количина рада у томе месецу износи 95 m³ бетона и 270 m² глатког малтерисања цементом. Осим тога у томе месецу положио је 186m² патоса од дасака.

3. *Машине.* 22. фебруара стигли су у Београд котлови из Кунове фабрике, а 28 отпочео је радити монтер исте фирме.

4. *Главни бунар.* Кесон у главном бунару бетонисан је и бунар потпуно довршен.

5. *Набавка цеви.* У Јануару дошло је од Руд. Бекинга и Комп. 825 m цеви од 50 m. m. пречника.

У фебруару дошао је последњи транспорт цеви од фабрике из Понт-а-Мусона и то 405 m. цеви од 100m m. пречника.

6. У јануару испитано је свега 1459 ком. цеви и то: од Руд. Бекинга и Комп. 330 ком. од 50 mm., и све су пробе издржале;

Од фабрике из Пост а-Мусона 1129 ком. од 80 mm. од којих су 3 прсле при транспорту, 5 при проби и 1 није имала прописане димензије.

У фебруару испитано је свега 781 комада и то: од Руд. Бекинга и Комп. 632 ком. од 80m.m. од којих 2 цеви због мање тежине нису примљене;

Од фабрике из Понт-а-Мусона 149 ком. од 80 m.m., преч. од којих нису примљене 2 цеви, једна због старе пукотине, а друга је прсла при проби.

7. *Полагање цеви.* Предузимач за полагање цеви положио је у јануару:

304·85 m цеви од 100 mm. преч. у Београд. ул.
86·80 „ „ „ 80 „ „ „ Крунској „
121·45 „ „ „ „ „ „ „ Лубичиној „
167·90 „ „ „ „ „ „ „ Лепенич „
149·75 „ „ „ „ „ „ „ Вук Караџ. „
3·50 „ „ „ „ „ „ „ Књаз Мих. „
432·60 „ „ „ 125 „ „ „ „ Топ. венац „
16·50 „ „ „ 200 „ „ „ „ Књаз Мих. „

У фебруару:
193·85 m цеви од 80mm преч. на Косан. венац
186·70 „ „ „ „ „ у Јеленској ул.
131·15 „ „ „ 100 „ „ на Топлич. венац

247·90 „ „ „ „ „ „ „ Дубровачкој ул.
13·70 „ „ „ 125 „ „ на Топлич. венац
192·10 „ „ „ 80 „ „ у Спасовској ул.
201·25 „ „ „ „ „ „ „ Кнез Лазарев. ул.
289·35 „ „ „ 100 „ „ „ Богојављенској „
161·42 „ „ „ 80 „ „ „ Дворској улици
163·00 „ „ „ „ „ „ „ Младеновој ул.
248·25 „ „ „ „ „ „ „ Два Јаблана ул.
171·55 „ „ „ 100 „ „ „ Марковој улици
411·57 „ „ „ 80 „ „ „ Немањиној ул.
127·30 „ „ „ „ „ „ „ „
127·50 „ „ „ „ „ „ „ „ } на Дунаву
136·35 „ „ „ „ „ „ „ „ }
126·90 „ „ „ „ „ „ „ „ }
460·90 „ „ „ 100 „ „ „ Солунској ул.
158·15 „ „ „ 80 „ „ „ Давидовој улици
284·20 „ „ „ 100 „ „ „ Космајској ул.
634·65 „ „ „ 50 „ „ „ на Калимегдану

За радове које је Управа водовода у режији радила, као и за обдржаве постојећег водовода у трошено у:

Јануару 2052¹¹ надлица, у
Фебруару 637³¹ надлица

ИЗВЕШТАЈ

о количини воде која је потрошена на чесмама у Београду од 1. до 15. Марта 1892. године

Тек. број	ВОДА ИЗ	Рад дневно сати	Количина воде за 15 дана у литрима	Примедба
1	Општ. бунара	8·26 м.	1,366.200	
2	Вар. бунара	24 сат.	1,857.168	
3	Булб. пзвора	24 сат.	995.328	
Свега за 15 дана литара			4,218.696	

ИЗВЕШТАЈ

о количини воде која је потрошена на чесмама у Београду Од 16. Марта до 1. Априла 1892. г.

Тек. број	ВОДА ИЗ	Рад дневно сати	Количина воде за 16 дана у литрима	Примедба
1	Општ. бунара	9·1 м.	1,563.300	
2	Вар. бунара	24 сат.	2,488.320	
3	Булб. извора	24 сат.	1,036.800	
Свега за 15 дана литара			5,088.420	

ИЗВЕШТАЈ

о количини воде која је потрошена на чесмама у Београду од 1. до 16. Априла 1892. год.

Тек. број	ВОДА ИЗ	Рад дневно сати	Количина воде за 15 дана у литрима	Примедба
1	Општ. бунара	10 сат.	1,296.000	За општин. бунар рачунато је сам. за 12 дана
2	Вар. бунара	24 сат.	2.95.880	
3	Булб. извора	24 сат.	861.840	
Свега за 15 дана литара			5,112.720	

12. 13. и 14. Априла није машина са пумпама код општинскога бунара радила, јер се после четири месечнога рада указала нужа, да се котао од локомобиле чисти.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

У грађевинском одељењу Суда ово општинског, у Панђелиној кући на марвеној пијаци, држаће се следећ јавне усмене лицитације и то:

I

На дан 28 тек. мца од 3 до 6 сати по подне за откопавање земље и полагање тротоара у лепеничкој и которској улици.

Кауција 100. динара

II

На дан 29 тек. мца од 3 до 6 сати после подне за набавку 4000. Квадратних метара тротоарских плоча,

Кауција 4000. динара

Кауције се полажу у готовом новцу или у државним папирма.

Ближи услови могу се видети у помешном одељењу сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Од стране Суда општ. вар.Београда ГБр. 420 и 465, 10. Априла 1892 год. у Београду.

У грађевинском одељењу суда ово општинског (у Панђелиној кући на марвеном тргу) држаће се следеће јавне усмене лицитације и то:

I.

На дан 4. Маја тек. год. од 3 до 6 сати после подне, за откопавање земље до нове нивелете у продуженој „Симиној“ улици.

Кауција 300 динара.

II.

На дан 5. Маја тек. год. од 3 до 6 сати после подне за грађење калдрме у „Немањиној“ улици.

Кауција 150 динара.

Кауције се полажу у готовом новцу или у државним папирима.

Ближи услови могу се видети у помешном одељењу сваког радног дана, за време канцелариско и при лицитацији

Од стране Суда општине вароша Београда ГБр. 334 и 505. 16. Априла 1892. у Београду.

Пошто одбор општински у седници својој од 1. Априла тек. год. из законих узрока није одобрио лицитацију, за полагање калдрме са дотераним и ломљеним каменом у Марковој улици, то ће се ова лицитација, поново на дан 30. т. мца од 3 до 6 сати после подне, држати у грађевинском одељењу Суда ово општинског у Панђелиној кући на марвеној пијаци.

Кауција се полаже у 1300 динара у готовом новцу или у државним папирима.

Ближи услови могу се видети у помешном одељењу сваког радног дана за време канцелариско и при лицитацији.

Од стране Суда општине вар.Београда ГБр. 490 13. Априла 1892 год. у Београду.

Суд општине вар. Београда на дан 29 Априла ове године даваће под закуп своје право за употребу свога ђубрета, које се

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

из вароши и са улица износи и баца на одређено место.

Лицитација ће се држати у рачуноводству суда општ. од 3 до 6 сати по подне у које ће се време и закључити.

Кауцију полажу: српски грађани 100 а страни подајници 200 динара у готовом новцу или државним папирима од вредности.

Услови ове лицитације могу се видети у рачуноводству пре, а и на дан лицитације.

Из рачуноводства суда општине вар. Београда 24 Априла 1892 год. СБр 5184.

Суд општине вар. Београда на дан 2. Маја ове 1892. даваће под закуп доле изложену траву за кошење и пошашу и то:

Траву за кошење у старом гробљу.

Траву „ „ „ новом сењаку.

Траву „ „ „ у општин. расад.

Траву „ „ „ у малом калимегдану од главне градске капије десно: као и оно поред општинске расаднице.

Траву за кошење код кршне Ђупрује.

Лицитација ће се држати пред кафаном код „Орача“ у палилули. Од 3 до 6 сати по подне у које ће се време и закључити.

Из рачуноводства суда општине вар. Београда 24. Априла 1892 год. СБр 7175.

СТЕЧАЈ

Општини београдској потребан је још један марвени лекар, коме ће бити годишња плата 2000 дина.

Дипломисани марвени лекари, који би желели да ступе у службу општине београдске, имају поднети своју молбу са прилозима до 15 Маја о. г. закључно.

Од суда општине вар. Београда, 20 Априла 1892 год. АБр. 6485

ПОКЛИЧ

СРПСКИМ РОДОЉУБИМА

Општина вароши Београд примала је Панчићеву статуу, коју је израдио наш одлични и родољубиви уметник г. Ђока Јовановић с тим, да је општина има поставити у парку на великој пијаци о свом трошку и старати се о њеном одржању.

Но да би се трошкови око саливања статуе могли исплатити г. Ђока Јовановић обратио се молбом општини вароши Београда, те да она прикупља добровољне прилоге.

Општина вароши Београда примала је на себе ово прикупљање. Тога ради општина се обраћа на све српске родољубе у опште, ма где они били, да притекну у помоћ прилозима ради саливене статуе великог Панчића. Нарочито се општина обраћа ученицима великог покојника, данашњим посиоцима мисли Панчићевих, славом увенчаних. Исто се тако обраћа нашим удружењима и јавним корпорацијама, да помогну нашег врлог уметника али и докажу да поштују своје великани, јер ко заборавља заслуге трудбе-

ника славом увенчаних на пољу науке, није достојан, да их има.

Од општине вароши Београда 29. Фебруара 1892. год. АБр. 4110.

ВАЖНЕДНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
(извод из стеногр. белешака)

држан 17. Фебруара 1892. г. у Београду.

Председавао: Председник Милован Р. Маринковић

— Председник отварајући састанак, позва секретара да прочита записник прошлог састанка.

— Секретар прочита.

Одбор усваја записник с исправком Солмона Азриела.

За тим се прочита уверења, која се траже, за неке особе.

— Секретар прочита протокол држане лицитације о давању под закуп општин. утрине, по коме је један дао понуду да узму утрину за три године, а да плаћа годишње 1200 динара.

— Ђока Нешић предлаже да се држи друга лицитација.

За тим се водио претрес, да ли да се утрина изда под закуп на годину или три.

После гласања

— Председник објављује, да је 11 гласова да се држи друга лицитација с роком закупа од 3 године и почне од понуђене цене, а 6 је гласало против. За тим саопштава акт г. министра грађевине о ратарској улици.

— Милан Капетановић сматра да, ако би се одбор упустио у одређивање ширине свакога сокака, морао би се наново правити регулациони план, а на то се нема права, јер је одобрен регулациони план од претпостављене власти. С тога је да се прими инжињерски извештај.

— Светозар Боторић подпомаже предговорника.

— Никола Х. Поповић је за то да се одступи од плана.

— Ђока Новаковић није за то да се план преиначује, а комисија у то да се и не упушта.

Настаје гласање.

— Председник саопштава да је 16 гласова за то да се комисија држи регулационог плана, 4 против тога и један се уздржао од гласања.

За тим саопштава извештај инжињера о лошем стању општинске зграде у горњим спратовима и о нужности да сав персонал буде концентрисан у једној згради. Моли одбор да о овоме промисли и донесе своје решење.

— Филип Васиљевић није за то, да се зида 3. кат, пошто налази да ће се суд селити у средину вароши.

— Светозар Боторић предлаже да се изабере комисија од 3 лица, која ће зграду прегледати и поднети извештај, шта ће ко штати зграда.

Настаје гласање.

— Председник саопштава, да је усвојен Боторићев предлог и да комисију састављају ова господа: Милан Капетановић, Илија Ђорђевић, Ст. Чађевић, Коста Главинић и општински инжињер. За тим позва секретара да чита извештај.

— Секретар прочита извештај комисије по тражењу П. Узелца и још неких грађана да се ослободе плаћања трошарине.

— Солмон Азријдл усваја са свим извештај одборске већине.

— Мића Петровић жели да да о овоме обавештења (Чује се: у конференцији).

После конференције.

— Ђока Нешић мисли, да комисија треба да у извештају каже, по извешћу царине, да ли су извесни спорни еспапи пре увозне трошарине или дан два доцније, јер није право да један не плати ништа други све до длаке.

— Председник мисли да би се могли приходи и општински интереси испустити, кад би се признало то, да се по пријави за експедицију рачуна нарочито у оно време кад се више уносило, да се избегне трошаринска такса.

— Андра Одавић је за то, да са не заплаћује царина онима који су еспап дигли, у своје сместиште, али онима који то нису хтели да учине, него оставили из спекулације, не треба попуштати.

— Ђока Новаковић налази да за праву овога питања треба знати, кад је ступио у живот закон о трошарини.

— Ђока Нешић сматра да има мерила да се ова ствар правилно реши на тај начин, што ће се разгледати књига, где се записује да је неко примио еспап.

— Св. Боторић мисли да треба ову ствар одложити, док Никола Р. Поповић не дође да објасни ову ствар.

— Председник пита, да ли одбор пристаје да се ово реши у идућој седници?

Одбор пристаје.

Председник моли одбор да саслуша извештај државног хемичара г. Марга Лека о хемичком прегледу викуталија.

Др. Марко Т. Лео (чита годишњи извештај о хемиском прегледу викуталија и других предмета за домаћу потребу у општини вароши Београда од Октобра 1890. до Октобра 1891 године. (Исти је извештај у засебној књизи штампан).

Поводом овога извештаја овлашћен од г. председника општине вароши Београда, да у име његово поднесем одбору следеће предлоге на решавање:

1. Да се умоли г. министар унутрашњих дела, да се што скорије расправе правна питања која би сметала кажњавању криваца, који држе и продају фалсификована укварена и штетљива средства за живот.

2. Умолити г. министра унутр. дела да изволи наредити, да се што скорије изради нарочити закон, којим би се и код нас као и у другим европским земљама регулисао промет јела, пића и других предмета од утицаја на здравље људско и којим би се одредило, да новчане казне усљед ових са-

санитетских ревизија припадну општинско каси и

3. Одобрити суму од 2500 динара из овогодишње буџетске партије за непредвиђене трошкове и то на име награде државном хемичару, за послугу и набавку нужног прибора за санитарне ревизије приликом којих се узимају проба ради хемискога испитивања.

Прве две тачке овога предлога мислим да се могу без дебате усвојити. Сви ће се у томе сложити, да је нужно умалити г. министра унутр. дела, да се што пре расправе ова правна питања, која сметају, да се продавци фалсификов. укварених и штодљивих средстава за живот према постојећим законским одредбама кажњавају.

Исто тако и у томе ће се сложити, да је погрешно да се скорије изради специјалан закон о промету животних средстава. Наводи како у другим европским земљама постоје већ такви специјални закони, који су корисни с тога, што се у њима могу да предвиде сви важнији случајеви неправилности у промету животних средстава, а што не може бити обухваћен н. пр. у казненом или санитарном закону. — Кад већ имамо специјалне законе о штампани, шумама, филоксери и т. д. треба нарочитим законом регулисати и промет оних средстава којима се хранимо. Нарочито према искуствима, која је прикупио за ову годину и по дана, како се озбиљније у Београду врше санитарне ревизије, нарочито на основу тих искуства, налази да треба уврстити прве две тачке предлога г. председника. Односно треће и последње тачке предлога вели:

Сваки је о томе уверен да је вршење санитарних ревизија, корисно, те санитарне ревизије морамо да вршимо онако како и у другим земљама врше, ако нећемо да Београд постане стовариште фалсификованих, штодљивих и укварених средстава за живот, свега онога дакле што је у другим земљама строго забрањено држати и продавати. И кад већ морамо да вршимо санитарне ревизије, онда налази да не треба ни жалити издатке, који с тиме стоје у вези.

У осталом не треба сметати с ума да се ти издатци могу надокнадити од такса које ће се од трговања наплаћивати. Истина за сада не знамо још тих прихода, али имамо те користи, што ћемо се из ближе упознати с неправилностима које фактички у промету животних средстава код нас постоје, савесни продавци знајући да постоји извесна контрола биће опрезнији у куповању и продавању својих артикала а и у опште кад се зна, да постоји извесна контрола мање се греша по кад се зна да нема стручне контроле, напоследку, несавесни продавци, моћи ће се доцније строжије кажњавати пошто се ревизије неко време буду ревносно и без кажњавања, вршиле.

Уверен је да ће доцније кад се буде приступило редовном кажњавању трговца, да ће онда општина моћи не само да подмири све своје издатке око вршења санитарне

ревизија, већ да ће остати отуда и извеснога прихода.

Нека Бог да, да тих прихода и не буде али према садањим приликама, заиста бих остала.

Данас издаје Београд стотине хиљада динара за предмете која немају никакве вредности.

Примера ради, наводимо млеко. Годишње потроши се у Београду на 2 милиона литара млека. Од те количине може се рачунати, да је најмање 15% мешано с водом те износи 300000 литара млека има $\frac{1}{4}$ воде то износи 75000 литара воде по 1 грош, 75000 гроша или 15000 дин. толико у најмању руку издаје Београд за воду мислећи да је за тај новац купио млеко.

Није само овде код нас тако вели даље то је и у другим европским варошима доказано је, зато се и не жале издатци на те санитарне ревизије. По 15, 20 и више хиљада динара годишње троши се у другим варошима на општ. лаборат. И наша општина кад би морала да подиже свој лаборат. не би ни јој 10.000 динара годишње било доста, за редовне лаборат. издатке. Издатак који г. председник предлаже за набавку извесног лаборат. прибора и на послугу губи се према важности овога предмета.

И ако у државној лаборат. где се анализе за нашу општ. врше има у главном свега, што је нужно ипак не могу се из лаборат. буџета који је иначе до најмање мере скраћен чинити и такве набавке, које су искључиво за вршење санитарне ревизије у Београду потребне, као што су набавке справа за мерење млека, ракије, ва сваки квартал нарочите корпа с флашама за прикупљање проба приликом санитарне ревизије, набавка једног ормана за држање у реду извесних виртуалија које се лако кваре, набавка ледч и т. д. — Исто тако овим санитарним ревизијама умноженим пословима у лабораторији увећана је и потреба за већом послугом и то се не може тражити, да се надокнађује из санитарног буџета мин. уп. дела из кога се буџета државна лаборат. одржава.

Напоследку г. председник предлаже да се известиоцу као руковооцу тих послова да из предложене суме награда. О томе нема шта да каже до само да се захвали г. председнику, што је нашао за нужно да видљивом знаком покаже, да му се рад признаје.

— Гавра Бркић пита, да ли је по буџету изабран и постављен општински хемичар?

— Председник одговара, да је изабран и постављен за општинског хемичара Д-р Александра Зега.

— Гавра Бркић констатује по том простом основу, што пије пиће као и сви остали људи, да се у гостионицама и казнама не продаје природно и здраво пиће, па тражи, ако не може да то прегледа општински хемичар, оно бар општински лекар.

— Председник захваљује предговорнику, што је својим говором доказао потребу хемиског испитивања пића и разне хране па и сам говори о значају општинског хемичара.

— Бока Ж. Нешић усваја у начелу овај предлог, али пије за њ у појединостима нпр. да се казни бакалиц, кад се код њега нађе хрђаво брашно, или туцана паприка помешана с плевом и т. д. Нарочито би продавце од казне требало ослободити у том случају кад се артикли доносе са стране, јер они за то нису одговорни, за то би требало на царини поставити добру контролу.

— Председник усвајајући примедбе предговорника о неумесности казне, која би потекла за купљене артикле са стране, поново доказује потребу уређења општинске санитарне полиције.

— Др. Павао Поповић благодарећи г. Бркићу и још неким другим на корисним напоменама о пићу, и ако ово строго у животне намирнице не спада, држи да ће одбор, примајући овај извештај, примити и све оно, што иде уз извођење ове замисли, да се подвргну прегледу сви артикли прилазе у варош, или на самој царинарници и на тај начин да се спречи унош фалсификованих намирница, а с друге стране опраштају наши суграђани казне, која би следовала у противном случају.

— Бока Новаковић моли г. известиоца да каже између кога постоји сукоб?

— Др. Марко Лeko тврди, да су извесне пресуде изречене, против њих осуђени жалили и г. министар зауставио извршење, док се не расправе ова правна питања.

— Бока Новаковић сматра да није нужно било расправљати, које надлежан да изрече пресуду, кад је закон о општинама јасан т. ј. да општина има то право.

— Др. Марко Лeko наводи, да је у царинарници чињен покушај с вином у овоме смислу, па је ревизија обустављена услед трговинског уговора. Не оспорава потребу да се треба побринути да и трговци купују добру и здраву робу, али је при свем том за решење, по ком одговара онај који продаје

— Мијајло Борђевић је за то да одговара онај, где је хрђав еспап купљен.

— Бока Ж. Нешић објашњује се предговорницима.

— Др. Павле Поповић изјављује да је тежиште његовога говора у жељи и тежњи, да се наши људи ослободе те одговорности, јер се од њих не може тражити да знају те хемиске ствари.

— Председник пита, да ли одбор усвоја овај предлог.

Одбор усваја.

— Гавра Бркић предлаже, да наша Влада може тражити да ми у Аустрији можемо имати нашега хемичара, који ће вршити преглед оних артикала, који нам долазе из фабрика Аустро-Угарских.

— Председник успокојава г предговорника и сматра да није нужен његов предлог. С тога моли одбор да се прими извештај с предлозима (прима се).

— Председник позва секретара да прочита цене жита и брашна по ценовницима разних форма.

— Секретар прочита.

— Филип Васиљевић изводећи рачунски, шта кошта жито, а шта брашно и на то ослободен предлаже 0.25 п. д. од клг. за бели хлебца, а 0.20 за црн хлебца.

— Свет. Ристић налази на првом месту, да треба пекари да месе само бео лебац,

а на другом месту да им се да пристојна зарада, јер им је рад тежак.

— **Коста Б. Михајловић** разматрајући колико се од 100 кила брашна с мекињом добије чистог просејаног брашна, предлаже да цена хлебу буде 0.26 дин.

— **Гавра Бркић** држи да би са свим право било да се цена хлебу одреди према данашњој цени брашна и тиме да буде 20 пара дин.

— **Раденко Драгојевић** мисли да не треба дати већу цену белом хлебу од 25 пара динарских.

— **Андра Одавић** рачунски доказује да излази од 130 кила жита 100 кила брашна. Од 100 кила брашна добије се 135—140 кила хлеба.

	дин.
135 кгр. жита по 19 дин. 100 кила	25.65
млеварина на 100 кила	1.60
ношевина „ „ „	0.50
дрва „ „ „	2.—
кирија „ „ „	1.—
послуга „ „ „	1.50
со „ „ „	0.50
Свега	32.75

Узмимо 135 кгр. по 24 п. д. чини 22.40 дин. сто кила мекиња комина 8 дин. и да од оног брашна од 100 кгр. буде мекиња само 25 кгр. то су 2 дин. Саберимо ова 2 дин. с горњом од 32.40 дин. то су 34.40 дин. Из овога рачуна излази јасно да на 100 кила имају лараде 1.65 дин. на сваки кгр. најмање 2 паре. Налази да пекари хоће да експлоатишу свет.

— **Бока Ж. Нешић** зна, као и г. г. одборници, да кад је цена жити била 20—21 динар, да је тада била такса хлебу 26 п. д. Кад је пала цена жити на 18—19 дин. одбор је спустио таксу на 24 п. д. Слаже се с предлогом К. Васиљевића цена хлебу од 25 п. д.

— **Милутин Марковић** мисли да је одбор општински на овако исти начин терорисан и од касана. Тако исто сад раде хлебари. Прете да ће радње затворити, па нека затворе, онда ће бар бити слободно мешање хлеба. Наводи случајеве, из којих се да извести савесност фурунџија. Држи да треба белом хлебу да је цена 24 п. дин. а црном 35 п. чар.

— **Ник. Х. Поповић** моли г. Одавића да понови свој рачун.

— **Св. Боторић** и **Соломон Азриел** мисле да треба повисити цену хлебу на 25 п. дин.

Др. Павао Поповић сматра за дужноот да одбор, одређујући ову цену, није се руководи злбом према фурунџијама, него стварним рачуном. После тога новоди податке о злоупотребима фурунџија. Тако један млинар ставио ми је до знања, да је један хлебар донео 30 кила јечма и 40 кила жита. Ово чини суму од 100 кила, па је све ово смешао и од њега гради хлеб. Најзад сматра да треба решити ствар тако: или да грађани имају добар лебац или да се вида с фурунџијама.

— **Андра Одавић** поново износи свој рачун на жељу одборника **Ник. Х. Поповића**; по коме од 135 кила жита добија се 100 кила брашна и моли одборника **Саву Вељановића** да важе стоји ли то у ствари.

— **Сава Вељановић** изјављује да се на 100 кила жита добије само 69 кила чиста просејана брашна, јер 7—8 кила оде на растур а оно друго на мекиње.

— **Андра Одавић** поново излажа своје рачунске податке.

— **Сава Вељановић** указује на околност, да једна радња треба три момка, од којих се један плаћа 25—60 динара.

— **Андра Одавић** узима највећу цифру од 60 дин, па ипак је рачун тачан. После говора

— **Раденка Драгојевића** да се г. г. одборници задрже на цени хлебу и

— **Саве Вељановића** да буде слободно мешање, узне реч

— **Преседник** да констатује, како се умножавају браниоци слободног мешања хлеба. Њему то изгледа са свим природно, кад се погледа на то, како се дангуби у времену, одређујући таксу хлебу. У многим варошима из унутрашњости, тај покрет за слободним мешањем хлеба расте, а свршена дела показују, како послови теку мирније. Међу тим кад се помисли, да је ово неопходно потребна намирница па се таксира, а друге не баш толико потребне, не таксирају се, онда мисли да то није право У осталом, држи да ће се и цене боље утврдити при слободном мешању. Мисли да треба оставити извесан рок па да се ова ствар утврди и реши.

Имамо три предлога: први, да цена белом хлебу буде 25. црном 20 п. дин.; други, да буде цена белом хлебу 26 п. д. а црни хлеб да се не таксира; а трећи предлог, да цена хлебу остане по старој такси.

Ставља питање, ко је за то, да се преко молбе пекара пређе на дневни ред гласање за, а ко је за подизање цене хлебу гласање против.

После гласања

— **Преседник** саопштава, да је 13 гласало да се цена хлебу повиси, а 9 да остане по старој такси. Сад остају свега два предлога: први, **Филипа Васиљевића**, да цена белом хлебу буде 25 п. дин. и други, да цена белом хлебу буде 26. Ко је за први предлог гласање за, а ко је за други гласање против.

После гласања

— **Преседник** саопштава, да је 12 гласало за предлог **Филипа Васиљевића**, а 6 за предлог од 26 п. дин. Према томе објављује, да је одбор решио, да цена белом хлебу буде 0.25 дин. а црном 0.20 д. За тим даје реч г. **Соломону Азриелу**.

— **Соломон Азриел** напомињући да су у Земуну переце и кифле далеко веће, па се плати за једну перецу и кифлу две крајцаре (0.4 дин.), а овде за много мању перецу и кифлу плати се 2¹/₂ крајцаре (0.5 дин.), сматра да нас наши пекари глобе, те предлаже, да одбор избере комисију, која ће да одреди таксу кифлама и векнама.

Одбор изјављује, да сам преседник наменује комисију идуће седнице.

Састанак је трајао до 9¹/₂ часова у вече.

држан 20. фебруара 1892 год

Председавао председник **Милов. Р. Маринковић**.

Преседник отварајући састанак позва секретара да прочита записник прошлога састанка. (Усваја се).

За тим јавља одбору, да се 22 фебруара ове године навршује 10 година проглашења Крајевине. У саборној цркви биће благодарене, а после ће се ићи у двор

на подворење. (Врло добро). После тога јавља, да је г. **Коста Главинић** дао оставку на чланство у комисији о надзору радова око трамваја. Одбор усваја оставку и изабра г. **Милана Петровића** на његово место. Позива секретара да прочита тражење неколико уверења и оставку **Илије Савића** на присутничку дужност при извињању кривице.

Одбор усваја оставку и изабра на његово место **Розена** предузимача.

Позва секретара да прочита протокол држане лицитације о набавци одела за позорнике и служитеље, која је јевтинија за 540 динара. Секретар прочита.

— **Бока Нешић**. На првој лицитацији је био пар одела 100 дин., сад пак јевтинији.

— **Мата Јовановић** пита у чему се састоји цело одело.

— **Преседник** извештава, да се одело пожарника и позорника састоји из: мундира, панталона, шињела и капе, за служитеље из: капута, прслука, панталона, горњег топлог капута и шајкаче.

— **Др. Милан Радовановић** нема шта да примети за ватрогасце и чуваре али има да примети за служитеље да је врло фино. Сматра да ће му боја за 3 месеца сва избелити, а по самом рачуну не би требало да кошта више од 80 динара.

— **Преседник** јавља, да га је прибирању мустре руководило то, што је та врста штофова усвојена и за друга надлештва.

— **Бока Ж. Нешић** држи да однада бојазан г. **Радовановића** односно цене. Цена изгледа већа, што је одело за старешине скупље, јер кошта по 240 дин.

— **Мата Јовановић** налази да је тежиште говора г. **Радовановића** у томе, што је овакво одело неподесно за служитеље. Налази мало разлике у оделу служитеља у министарству и ових у општини. Они што су пред канцеларијом могу имати лепо одело, али није за оне што чисте собе. Одело није скупо, лицитација се може усвојити, али за служитеље да се избере друга боја.

— **Др. Марко Леко** примећује, да општина кад купује одело својим службеницима, има право да од њих тражи да одело чувају и за све просте радове да имају старо а само кад изиђу вап канцеларије да могу имати то ново одело иваче да су дужни да имају своје старо одело, које може више да издржи и које треба да одговара пословима, што их врше.

— **Преседник** ће жељу и тежњу предговорника утврдити једном уредбом, те да не могу одело носити свагда и свуда. Ова им је повишњаца дата у име награде и ради распознавања од других грађана, који долазе ради послова у општину и могли се на њих обратити ради послова у општини. Пита, да ли одбор усваја држану лицитацију.

Одбор усваја.

За тим позва секретара да прочита извешће о држању лицитације за прављење калдрме преко палилулског трга. (Секретар прочита). — Одбор решава да се држи ужа лицитација између ове двојице.

После тога секретар прочита извешће о држаној лицитацији за довршење калдрме у „**Душановој**“ улици. — Одбор решава да се држи друга лицитација.

— **Преседник** саопштава одбору, да вајар г. **Бока Јовановић**, који је статуту пок. **Панчића** предао општини, и о којој има општина да се брине где ће је наме-

стити, предлаже сад да се она намести на Калимегдану. За тим позва секретара да прочита писмо вајарево (секретар прочита), Сем тога г. Бока је поднео извесне трошкове око преноса статуе, те је молио за неку помоћ. И на мој захтев да преда писмену изјаву, он је то учинио и молим одбор, да каже по овој ствари оно што жели.

— *Мата Јовановић* налази да статуа Панчићева треба да се постави пред В. Школом, али је незгодно због оних дућанчића и продавница, но би згодно било у парку пред В. Школом, али да се не би прегрес дуго водио, предлаже да се ствар да на мишљење комисији, који треба да уреди Калимегдан.

— *Веља Тодоровић* хоће пре свега да зна, да ли је статуа својина вајарева, и ако је његова, онда општина не може њоме располагати, а ако је општинска, онда ће општина њоме располагати.

— *Председник* јавља да је још раније решено, да општина прими ту статуу на чување а да је намести, где се одбор договори. Сем тога, да се сав трошак од Париза до Београда исплати из општинске касе, још се налази једно писмо председника одбора о Панчићевој статуи.

— *Веља Тодоровић* разликује дату статуу на чување општини и сасвим уступљену на располагање. Треба се свакако с њим споразумети, па онда према томе и радити.

— *Председник* пита, да ли су вољни да се ствар упутн комисији која се брине о уређењу Калимегдана.

— *Бока Новаковић* мисли да се ова ствар упутн комисији и нарочито да се по-стара о постаменту.

— *Председник* пита, да ли одбор пристаје, да комисија односно намештаја штатне ради у споразуму с вајаром, и оно што вајар жели.

Одбор пристаје.

— *Председник* саопштава одбору, да општина још никоме није уступила под аренду право на изношење ђубрета за квартал врачарски. Држане су више пута лицитације, па нису хтели доћи. Сад је поднесена једна понуда за три године, али тако да годишње плаћају 540 дин. Ја сам им тражио бар буџетом одређену суму, али су одговорили да не могу толико да плате. Са свега тога молим одбор да ову ствар регулише.

— *Андра Одавић* би пристао на ову лицитацију, ако би предузимачи савесно вршили своју дужност.

— *Председник* одговара, да ће суд водити строгу контролу и казнити све неуредности; међу тим се обраћао друштву за улешавање Врачара да оно о томе води бригу, па је одговорило, да то оно не може да ради.

— *Бока Новаковић* је за то да се ова понуда прими, јер се не треба толико обзирати на приход, колико на здравствену страну.

— *Љуба Јовановић* мисли, да би било успеха, ако би се држала још једна лицитација.

— *Др. Алкалај* предлаже да се прими понуда за једну годину, а за другу да се траже бољи услови.

— *Председник* сматра, да је гледиште предговорника на први поглед практично, а могло би се усвојити и мишљење г. Љубе Јовановића да се држи друга лицитација од понуђене цене.

— *Бока Новаковић* не налази успеха, ако се држи друга лицитација.

— *Мата Јовановић* сматра да ову лицитацију треба уступити не за 540 дин., него да се, само да се свет научи да се чува нечистоће и чисти ђубре. Мишљења је да се ова лицитација да за годину дана.

— *Андра Одавић* напомиње, да, кад је мало пре освртао се нарочито на здравље, тада још није знао, који су понуђачи. Сад пак, кад је дознао, уверава се, да су то тачни и уредни људи. Сматра да ову понуду треба дати само треба о томе водити разговор, да ли за једну или 3 године.

— *Председник* пита, да ли одбор пристаје, да се ова понуда прими за једну годину дана.

Одбор пристаје.

За тим позва секретара да прочита другу лицитацију о давању права под закуп за вађење песка на савској и дунавској обали. (Секретар прочита).

Понуђач *Ђорђе Грабов* дао је цену од 1500 дин., а буџетом је предвиђено 1200, дакле, већа понуда. Понуђач жели да се објасни, да ли ће општина и за калдрмисање вадити песак или не? Ја сам објаснио, да ће општина вадити песак само при подизању зграде, али не и калдрме.

— *Председник* тражи да се одреди стручна комисија, која ће по решењу одборском прегледати оправку општинских возова и потков кола и моли да се овласти општински суд да одреди стручњаке за овај посао. — *Одбор овлашћује с. д.*

После тога позва секретара да прочита мишљење инжењерског оделења, које улице треба општина да узме у своје руке ради чистења и предлог о томе. (Секретар прочита). *Председник* мисли да с овим треба учинити пробу. По закону требали би да чисте улице сопственици и закупци имања, али се у томе често наилазило на неприлике. Било је сопственика, који су чистили а који и нису. С тога мисли да треба учинити ову пробу.

— *Др. Марко Леко* мисли да је одбор дужан да благодари председнику, што ја тако важну ствар покушао, да реши ни тако прости и лак начин.

Али пошто организација овога посла није лака, то би требало позвати г. Ник. Стаменковића проф. В. Школе, јер се он специјално тиме бавио.

— *Веља Тодоровић* мисли да чистење улица треба дати под закуп с тим да се одреди такса од куће, коју ће закупца сам наплаћивати.

— *Мића Петровић* се слаже с предговорником, како треба издати под закуп чистење улица, а да се врши кад нема живљег саобраћаја.

— *Председник* усваја мишљење г. Лека и моли одбор да га овласти да ову ствар изведе на најподеснији начин.

— *Мата Јовановић* моли одбор да обрати пажњу председништву на то, како су улице око војне касарне врло нечисте, а услед тога, што се никаква пажња не обраћа при изношењу ђубрета из касарне на поље.

Подсећа одбор да се пре неки дан извучила течност с пумпом и да је сутра дан таков смрад ударао, да је на 200 метара могао човека угушити. С тога моли одбор, да председништву обрати пажњу на то, па оно да тражи да државни органи претходе својим примером у одржању чистоће.

— *Председник* напомиње, да му је доиста г. Мата тако преставио раније ствар, и да је одмах јавио старешини одељка, да поднесе извештај. Старешина одељка је све потврдио, што и г. Мата наводи. Такав извештај, да је одмах послао г. министру војном и тражио да у интересу здравља грађанства и војника предузме најстрожије мере, да се нечистоћа уклони. (Хвала).

Што се тиче онога переда, како војници растурају ђубре и сено по улици, урадићу све што треба да тога више не буде. (Врло добро).

За тим саопштава извештај концесионара за електр. осветл. (Секретар прочита).

— *Мата Јовановић* види да се у овом писму спомиње неко „српско-француско друштво за јавне грађевине“. По уговору Цикош би могао учинити пренос само с одобрењем одбора. О том одобрењу одбор ништа не зна.

— *Председник* јавља да ово није пренос, него г. Цикош као директор француско српског друштва протоколише фирму и ништа друго.

— *Милутин Марковић* вели да ова ствар није рађена у комисији, с тога треба да прође кроз комисију.

Слаже се с г. Матом о преносу уговора. Друштво не може бити сопственик уговора за електрично осветљење дотле, док то одбор не одобри. С тога сам да се ова ствар упутн комисији.

— *Одбор усваја да се пошаље комисији. Састајак је трајао до 8¹/₂ часова.*

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

- а) За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до . . . . . 5 д
- б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта 5
- в) За свирање аженског (оркестр) Дамен-Канеле 20

II.

- а) За 1 игранку у локал I-ог реда . . . . . 15 д
- б) За 1 игранку у локал II-ог реда . . . . . 10 „
- в) За 1 игранку у локал III-ег реда . . . . . „

III.

- а) За панораму на дан . . . . . 5—10 д
- б) За разне представе и показивање вештина, дневно . . . . . 10—50 „
- в) За менаџерије и музеуме . . . . . 5—15 „
- г) Циркус од представе . . . . . 10—20 „
- д) За забаве „Тинга-Танга“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера . . . . . 50— „

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене ре- шаваће општински Суд засебно. . . . .

V.

За воду на савској пумпи.

- а) Буре од 3 акова . . . . . 00-5 дин.
- б) Буре од 6 акова . . . . . 00-10 „
- в) Буре од 9 акова . . . . . 00-15 „

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.